

HISTORISCHE KRING HUIZEN

Sekretariaat: Want 37, 1276HC Huizen NH, tel. 56151

Kontaktadres Redactie Berichtenblad:

Wendy van Noppen, Brede Englaan 12, 1272GS Huizen NH,
tel. 53783

HUIZER KRING BERICHTEN

3e jaargang nr. 2, maart 1982

L E D E N A V O N D op 30 maart a.s. in de Groen van Prinsterer-mavo
Bovenweg 3 om 20.00 uur.

Op deze avond - let wel, op 30 maart - houden wij onze jaarlijkse ledenavond met een grote kijk- en ruilactie! Vooraf worden eerst de huishoudelijke zaken van de vereniging "Historische Kring Huizen" behandeld, aan de hand van de u hierbij toegezonden jaarverslagen 1981 van secretaris en penningmeester. Tevens vindt u bijgesloten een verslag van de eerste jaarvergadering van 14 april 1981.

Van het bestuur zijn aftredend mevrouw T. Rooth-Piest, die zich herkiesbaar stelt, alsmede de heer H. Vos, die niet herkiesbaar is. Als nieuw bestuurslid wordt voorgesteld de heer W.H.H. Groothoff (tijdstip van actief worden nog nader te regelen). Ter vergadering hopen wij nog een tweede kandidaat voor het bestuurslidmaatschap voor te stellen.

Ingevolge artikel 9 van de statuten van de vereniging kunnen tien of meer leden een voordracht voor de benoeming van bestuursleden opmaken. Deze voordracht dient vóór de aanvang van de vergadering op 31 maart 1982 schriftelijk bij het bestuur te worden ingediend.

Uitnodiging historische kijk- en ruilavond

Velen van onze leden zijn in het bezit van allerlei zaken die aan het verleden herinneren, zoals

- prentbriefkaarten
- foto's van het dorp of van de school (met name de lagere school)
- prenten en tekeningen
- krantenknipsels
- kronieken of dagboeken
- officiële brieven of andere stukken (notariële akten b.v.)
- kleine gebruiksvoorwerpen van vroeger
- plattegronden en kaarten
- boeken
- enzovoorts, enzovoorts, enzovoorts.

Wanneer ieder iets meeneemt naar de ledenavond, zal er ongetwijfeld heel veel te zien en te vertellen zijn! Het is de bedoeling dat de mogelijkheid bestaat om onderling b.v. dubbele exemplaren te ruilen, maar vooral ook om anderen wat leuke dingen uit uw verzameling te laten zien en de daarbij behorende verhalen te vertellen! (Als Historische Kring verzamelen wij ook b.v. verhalen....!)

Graag tot ziens op 30 maart.

Het Bestuur.

x-----x Op de ledenavond van 30 maart zal in ieder geval de "Verordening op het Havenen in en bij de Haven te Huizen, en instructie voor den havenmeester" te zien zijn. Deze verordening is op 26 april 1854 vastgesteld door de Raad van de gemeente Huizen en dus de eerste officiële regeling van zaken de haven betreffende! Dit mooie historische document, dat kennelijk vroeger aan de muur heeft gehangen, misschien wel van het kantoor van de havenmeester?, is onlangs door de heer F. Fremdt te Huizen aan onze kring geschonken, samen met een zgn. komkaart van de gemeente Huizen en een boek. Wij zijn hem daarvoor bijzonder erkentelijk. In de volgende nummers van het Berichtenblad zult u de verordening afgedrukt kunnen vinden.

Van Mevrouw Roeten kreeg de Kring een militaire stafkaart van Huizen uit 1931. Ook haar zijn wij bijzonder erkentelijk hiervoor. Het is interessant om te zien hoe vooral de straten die later naar personen genoemd zijn vroeger heetten: b.v. de E. Ludenstraat heette volgens een van de kaarten de Weidestraat.

x-----x Nu is er in de wijk Stad en Lande weer een Weideweg!

x-----x Aankondiging van een nieuwe wandeling opgesteld en voorbereid door de werkgroep Flora en Fauna.

Op vrijdagavond 14 mei a.s. organiseert de werkgroep Flora en Fauna een wandeling voor leden en belangstellenden op en om de Woensberg. Tijd: 19.00 uur. Noteert u vast deze avond? In het volgende berichtenblad (en in de kranten!)

x-----x zult u nadere inlichtingen over de startplaats en route krijgen.

x-----x Aankondiging volgende avond voor leden en belangstellenden:

noteert u ook vast de volgende lezing? Op 25 mei a.s. zal de heer G.J. IJzereef van de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek voor onze Kring een lezing houden over landbouw, veeteelt en visserij in vroeger tijden (van prehistorie tot nu).

Plaats: Groen van Prinsterer-mavo, Bovenweg 3, om 20.00 uur.

In dit verband is het wellicht aardig om het volgende te vermelden. In een boekje van Dr. A.C.J. de Vrankrijker met Gooische studies over boekweit en bijen vonden we de volgende lijst van bijenschansen in Huizen (het boekje dateert van 1947) die de heer de Vrankrijker heeft kunnen opspeuren.

1. Bij de Hoornsche Houtweg, tusschen Naarderstraat en Driftweg (nog aanwezig).
2. In Houtwijk, tusschen Zeeweg en Hooge Zeeweg, halverwege de dorpskern en de zee (nog aanwezig).
3. Aan zee bij de Aalberg (Patriottenweg nabij Kampeerterrein).
4. Westelijk van de Eukenberg, oudtijds Hekkenberg (tusschen het theehuis Oud-Naarden en de Hooge Zeeweg; resten nog aanwezig).
5. In het Gravenveld bij de Oud-Huizerweg (Zuidelijk van theehuis Flevo).
6. Tusschen de oude tol en de Nieuw Bussummerweg bij Thames (deze volgens kadastraal plan).
7. Ten Zuiden van de Sijsjesberg bij den IJzeren Veldweg.
8. De Papestal (nog aanwezig tusschen Spillekankerscheweg en Hooge Laarderweg, in "het Parewijn").
9. Op Annegs Hoogien (tusschen het nieuwe raadhuis en de Nieuw Bussummerweg, bij de plaats, waar vroeger de molen stond).
10. Bij de splitsing van Lage Naarderweg en Oude Huizerweg.
11. In de Kamer (is Warande bij de steenfabriek).

In Huizen sprak men meer van bijenstallen (en vroeger ook van bijenvangen) dan van bijenschansen. Het is niet duidelijk hoe ver terug de benamingen van de diverse standplaatsen gaan, omdat veelal afgegaan moest worden op mondelinge overlevering van oudere mensen in het dorp. In ieder geval zijn er een aantal interessante namen, waar we misschien met de oude kaarten iets mee kunnen doen?

Het middenpaleolithicum en de vondsten uit het Gooi. J. Offerman-Heykens.

Het Middenpaleolithicum (Midden Oude Steentijd) begint ongeveer 200.000 jaar voor Chr. en eindigt 35.000 jaar voor Chr. De mens in het Middenpaleolithicum leefde van de jacht en maakte zijn werktuigen van steen. Vuursteen was favoriet, maar er werden ook andere steensoorten gebruikt, o.a. kwarts. Als deze mensen verder trokken, lieten ze hun werktuigen achter. Deze werktuigen worden "middenpaleolithen" genoemd. De jagers die vóór de Saale-ijsbedekking in Midden-Nederland verbleven, leefden in een vlak, door meanderende rivieren doorsneden landschap (200.000 - 150.000 jaar voor Chr.).

In een groeve bij Rhenen werden duizenden werktuigen en afslagen uit deze periode verzameld en opgegraven. Ook in het Gooi zijn vondsten gedaan die corresponderen met dit materiaal: 1) Corversbos; 2) 's-Gravelandseweg HVS; 3) NOS bouwput HVS; 4) jachthaven Huizen.

De jagers die na de Saale ijsbedekking kwamen, leefden op de Utrechtse Heuvelrug, opgedrukt door het Saale landijs. Twee fraaie afslagen, gevonden in het Corversbos te Hilversum, zijn de stille getuigen die zij achterlieten (80.000 - 60.000 jaar voor Chr.). Dank zij enkele nijvere speurders zijn er nu zes vindplaatsen bekend in het Gooi en het worden er ongetwijfeld nog veel meer. Voorwaar een geweldige ontwikkeling, niet alleen leuk voor onszelf, maar ook een belangrijke bijdrage aan het wetenschappelijk onderzoek.

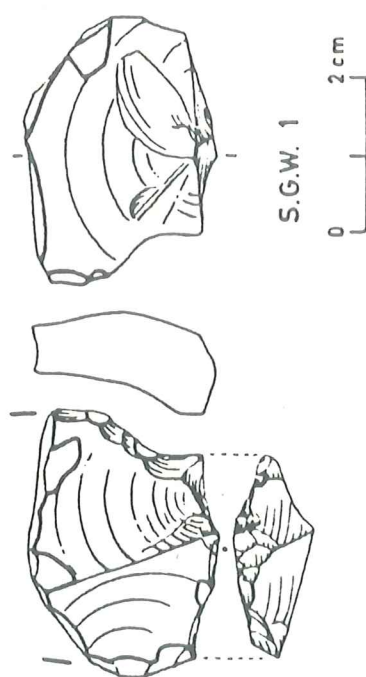
Enkele andere vondsten uit het Corversbos zijn: 1 boor, gemaakt van beige vuursteen, waarschijnlijk jong paleolitisch; 1 schaaaf, grijze vuursteen, mesolitisch/neolitisch; 1 afgebroken kling, grijze vuursteen, neolitisch. Tenslotte nog uit het Spanderswoud: 1 holle schaaaf, gemaakt op een vorstspijlstuk van grijze vuursteen, mesolitisch/neolitisch. Het wetenschappelijk onderzoek werd gedaan door Drs. D. Stapert en de tekeningen zijn van de heer H.R. Roelink (beiden van het B.A.I.).

De vuurstenen werktuigen uit Huizen.

Om tot een duidelijk beeld te komen werd informatie over het grondverzet ingewonnen bij de Diensten Grondbedrijf en Landmeten van de Gemeente Huizen en Rijkswaterstaat. Er kwam vast te staan dat de vondsten, gedaan op de wallen langs de jachthaven, afkomstig zijn uit de havenkom. De werktuigjes op het aangrenzende vloeiveld zijn echter opgezogen uit het randmeer. Deze zandwinningsput heeft zijn zuidelijke begrenzing ten westen van het havenhoofd en strekt zich naar het noorden uit tot de vaargeul. Bij het opspuiten van de terreinen en de jachthaven heeft de zandzuiger zich verplaatst van noord naar zuid.

Conclusies van Drs. D. Stapert:

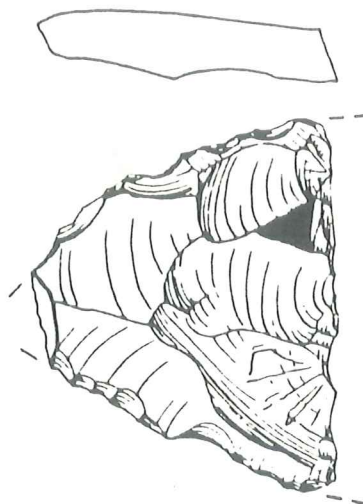
- a) aanwezig in het gedetermineerde materiaal: 7 spitsen, 7 klingen, 3 krabbers en 18 afslagen, waaronder een middenpaleolith.
- b) Er is een duidelijk verband tussen de werktuigen van de twee vindplaatsen. Zij kunnen typologisch gezien worden als één geheel.
- c) De werktuigen zijn klein en extreem gebruikt en geretoucheerd, hetgeen er op kan wijzen dat in de nederzetting schaarste bestond aan vuursteen.
- d) Datering: laat-neolithicum, vroege bronstijd, met uitzondering van de onder a) genoemde middenpaleolith.
- e) De middenpaleolith. Deze klingachtige afslag heeft een door cortex gevormde rug en kan daarom beschreven worden als een "couteau a dos naturel". Datering: vroeg-middenpaleolithicum (uit de periode vóór de Saale ijsbedekking).
- f) Tussen de botjes bevinden zich een aantal tanden van bever, hert en een klein soort paard.

S.G.W. 1

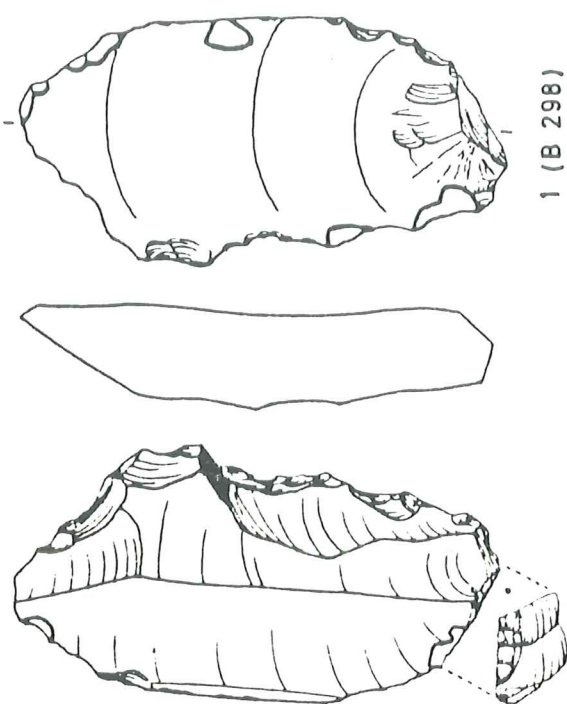
0 2 cm

Fig 2 's-Gravelandseweg: afslag uit de periode voor de Saale-ijsbedekking

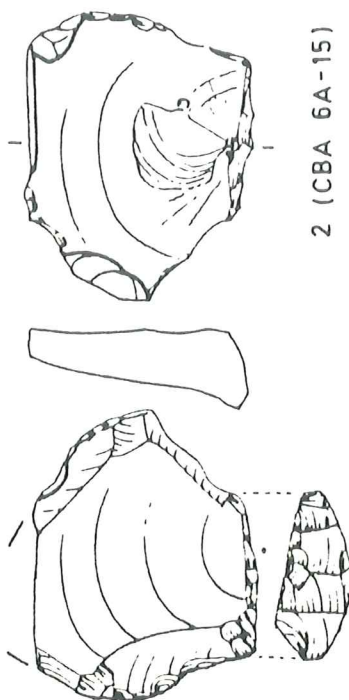
Hilversum (NOS)
(B 423)

0 2 cm

3 OS: kerntje uit de periode voor de Saale-ijsbedekking

1 (B 298)

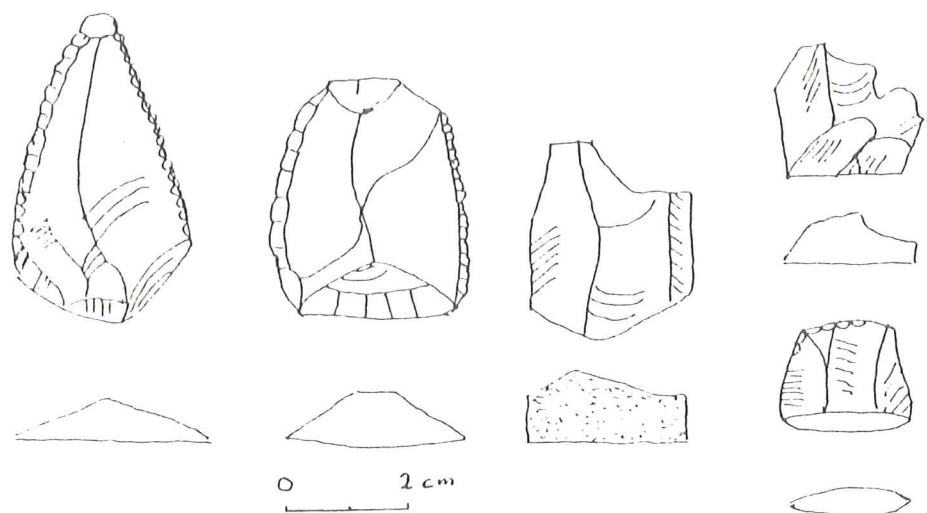
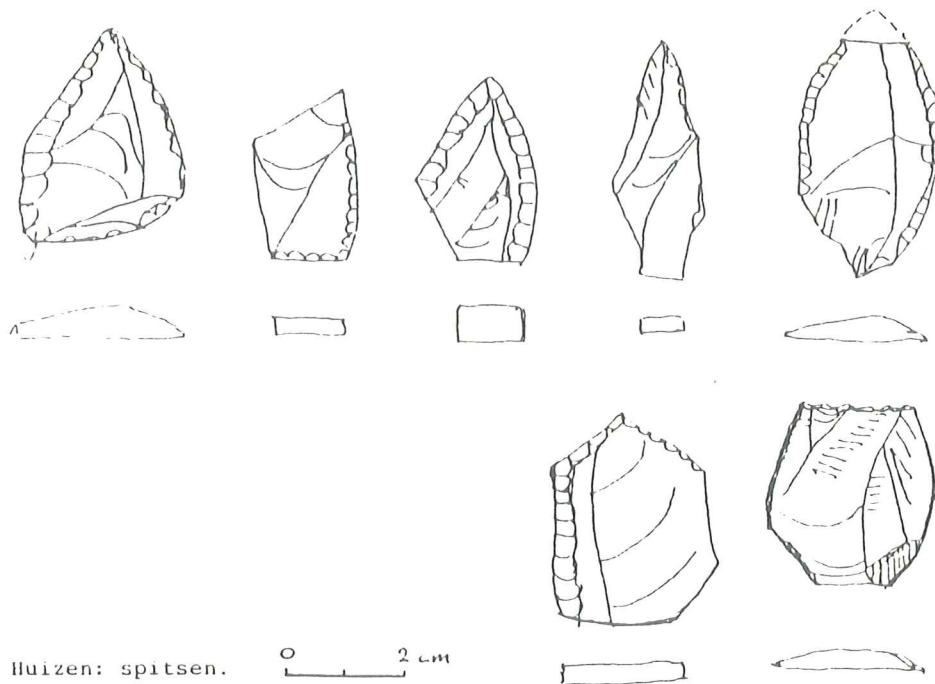

2 (CBA 6A-15)

Corversbos
0 2 cm

(tek. BAI-Groningen)

Fig 1 Corversbos: afslagen uit de periode na de Saale-ijsbedekking.

Huizen: krabbers en klingen.

(tek. J. Offerman-Heykens)

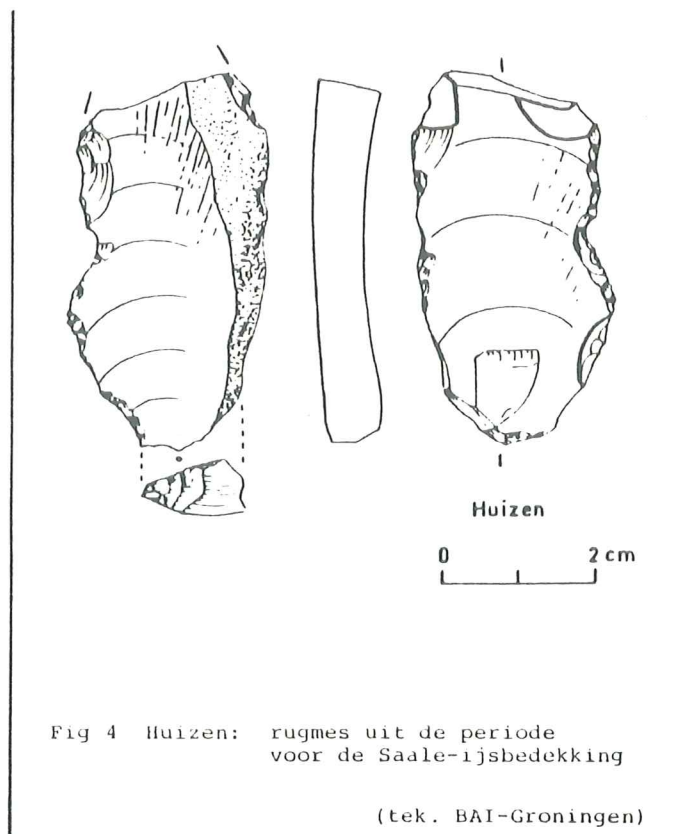
x-----x Op 25 februari j.l. werd zoals ieder jaar de Februaristaking van 1941 herdacht. In verband met deze herdenking heeft ons van verschillende kanten het verhaal bereikt, dat er in Huizen toen (d.w.z. in februari 1941) gevlagd werd - in die tijd misschien niet zonder risico. Tot nog toe is het het Bestuur niet gelukt om een betrouwbaar bericht te verkrijgen of het bovengenoemde verhaal wel waar is en zo ja, wat er wel en wat er niet gebeurd is. Wie weet er iets van of heeft een idee hoe het verhaal in de wereld is gekomen? Graag een berichtje aan de Redactie.

x-----x

Met betrekking tot de lokatie van de nederzetting kan het volgende in overweging genomen worden:

- Een deel van de vondsten is afkomstig uit de havenkom, het andere deel is opgezogen uit het randmeer. Zoals in punt b) en c) naar voren komt, zijn de werktuigen als één geheel te beschouwen.
- In het opgespoten zand bevinden zich brokken bonkveen en scherven van middel-eeuws aardewerk.

Hieruit mag geconcludeerd worden, dat de nederzetting zich bevonden heeft op en voor de kust van Huizen.

x-----x

Wist u overigens, dat er bij de Openbare Bibliotheken een brochure ligt met een opgave van boeken en andere documentatie (diaseries en films o.a.) die bij de bibliotheken te lenen (of eventueel aan te vragen) zijn over het onderwerp "Rond de Zuiderzee". De in de brochure genoemde onderwerpen zijn: Geschiedenis, Visserij, Cultuur, Inpoldering, Recreatie en Markerwaard. Diaseries zijn er over de Zuiderzeewerken (diverse), archeologische vondsten en beelden uit de steden rond de Zuiderzee met klederdrachten, ambachten en schepen. Er zijn documentatiemappen over de Markerwaard en de IJsselmeerpolders. Behalve de film "Waterweg?" van de Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer worden de films niet met name genoemd.

x-----x